

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10P/182/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712215760
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Pajerchinová Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2014:8712215760.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred samosudkyňou Mgr. Máriou Pajerchinovou, Dr. vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: B. B. P. B., K.. XX.X.XXXX, bytom u matky, mal. dieťa zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov matky: Ž. B. P. B., K.. XX.X.XXXX, O. W., S.. K. XXX/XXX U. R.: H. O. B. P. B., K.. XX.XX.XXXX, K.. O. XXVAN P. W., K., XXXX S., X. Y., zast. ustanoveným opatrovníkom JUDr. Jozefom Jaselským, zamestnancom Okresného súdu Bardejov, v konaní začatom na návrh matky o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu s prísl., takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e mal. dieťa B. B. P. B., K.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky Ž. B. P. B., Y.. S., K.. XX.X.XXXX, ktorá bude mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a otcovi H. O. B. P. B., K.. XX.XX.XXXX u r č u j e výživné na toto mal. dieťa v sume 120,- eur mesačne, ktoré je otec p o v i n n ý platiť matke dieťaťa vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred, počnúc dňom 1.1.2012 až do doby, kým sa nezmenia pomery.

V prevyšujúcej časti súd návrh matky z a m i e t a.

Dlžné výživné za čas od 1.1.2012 do 31.7.2014 v sume 3 240,- eur je otec p o v i n n ý zaplatiť matke okrem bežného výživného v samostatnej lehote do 3 mesiacov.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka podala návrh na tento súd dňa 6.11.2012 voči otcovi dieťaťa o úpravu rodičovských práv a povinností z dôvodu, že rodičia spolu nežijú, matka s dieťaťom žije B. W. a otec dieťaťa naposledy žil v Juhoafrickej republike, ktorej je občanom. Rodičia sú manželmi, avšak v súčasnosti prebieha na tomto súde aj konanie o rozvod manželstva a o úpravu rodičovských práv a povinností k dieťaťu pre čas po rozvode manželstva, konanie sa vedie pod sp. zn. XXP/XX/XXXX a doteraz nie je právoplatne skončené.

Na pojednávaní súdu matka trvala na podanom návrhu. Uviedla, že rodičia nemali nikdy spoločnú domácnosť, pretože po uzavretí sobáša matka žila a pracovala vo Veľkej Británii, kde aj porodila dieťa a otec dieťaťa bol deportovaný z Veľkej Británie do Juhoafrickej republiky vo veku 3 mesiacov dieťaťa a potom sa matka s dieťaťom vrátila do SR, kde je doteraz. Matka s dieťaťom žije vo Svite u svojho otca a začala podnikáť ako živnostníčka, avšak za predchádzajúci kalendárny rok mala nulové daňové priznanie. Otec dieťaťa neplatí dobrovoľne žiadne výživné od začiatku, avšak požaduje od neho dlžné výživné na dieťa od 1.1.2012 a ďalej z dôvodu, že sa koncom roka 2012 nadobro rozišli, lebo manželstvo nespĺňalo svoj účel. Matka navrhla zveriť dieťa do jej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať

a spravovať jeho majetok a otcovi navrhla určiť výživné na dieťa sumou 150,- eur mesačne od 1.1.2012 a ďalej. S otcom dieťaťa nie je v žiadnom kontakte a ani nevie jeho terajšiu adresu, naposledy bola v kontakte s otcom pred ich rozchodom, keď ich s dieťaťom občas navštívil v SR.

Súd ustanovil otcovi opatrovníka pre toto konanie uznesením zo dňa 4.7.2014 a to z dôvodu, že jeho terajší pobyt nie je známy a s matkou dieťaťa a s dieťaťom sa otec dlhšiu dobu nekontaktuje. Ustanovený opatrovník otca sa na pojednávanie súdu dňa 30.7.2014 napriek riadnemu predvolaniu bez ospravedlnenia nedostavil, na základe čoho súd prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti, pridŕžajúc sa obsahu spisu a vykonaných dôkazov podľa § 201 ods. 2 OSP.

Kolízny opatrovník na pojednávaní súdu súhlasil s návrhom matky a navrhol podľa neho rozhodnúť v celom rozsahu. Poukázal na to, že podľa prešetrenia pomerov dieťaťa, o čom podali súdu písomnú správu dňa 5.6.2013, vyplýva, že matka sa o dieťa riadne stará, mal. dieťa má napĺňané všetky potreby po emocionálnej a po materiálnej stránke, mal. dieťa navštevuje MŠ vo Svite, kde sa stravuje a dieťa nie je s otcom v žiadnom kontakte od decembra 2011.

Súd vykonal dokazovanie: výsluchom matky a kolízneho opatrovníka, rodným listom mal. dieťaťa, výpisom zo živnostenského registra matky so začiatkom podnikania od 10.11.2011, správou kol. opatrovníka, daňovým priznaním matky za r. 2013 a zistením stavu rozvodového konania účastníkov vedeného na tomto súde pod sp. zn. XXP/XX/XXXX, na základe čoho súd zistil tento skutkový stav:

Mal. dieťa pochádza z manželstva rodičov, ktorí ukončili spolužitie v decembri 2011. Matka s dieťaťom žije vo Svite a otec je občanom Juhoafrickej republiky a terajší jeho pobyt a zamestnanie nie sú súdu známe. Matka riadne zabezpečuje starostlivosť o dieťa a financuje sama všetky jeho potreby, pretože otec si vôbec neplní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu. Kolízny opatrovník navrhol návrhu matky vyhovieť a upraviť rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu, pretože rodičia spolu nežijú. Ustanovený opatrovník otca sa k návrhu nevyjadril. Súd zistil, že na tomto súde sa vedie medzi účastníkmi aj rozvodové konanie, ktoré je zo zákona spojené s úpravou rodičovských práv a povinností k dieťaťu po rozvode a to pod sp. zn. 15P/37/2013, avšak doteraz v ňom nebolo rozhodnuté a nie je právoplatne skončené.

Podľa § 24 ods. 1 Zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, v platnom znení vzťahu medzi rodičmi a deťmi, vrátane výchovy a výživy, sa spravujú právom štátu, ktorého je dieťa príslušníkom. Ak žije dieťa v Slovenskej republike, môžu byť tieto vzťahy posudzované podľa práva Slovenskej republiky, ak je to v záujme dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej Zákon o rodine) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

V zmysle § 24 Zákona o rodine súdna úprava výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu zahŕňa najmä určenie, komu z rodičov sa maloleté dieťa zveruje do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na

pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia a dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stáva súčasťou súdneho rozhodnutia. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia spolu nežijú, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 65 ods. 1 a 2 Zákona o rodine ak rodičia maloleteho dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletemu dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Na základe zisteného skutkového stavu a cit. právnej úpravy, súd na návrh matky, ktorá žije s dieťaťom v Slovenskej republike a so súhlasom kolízneho opatrovníka dieťaťa zveril mal. dieťa do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Matka sa o dieťa stále stará sama a v starostlivosti matky o dieťa neboli zistené žiadne závady. Otcovi súd určil vyživovaciu povinnosť na mal. dieťa sumou 120,-eur mesačne od 1.1.2012 a ďalej, pričom zobral zreteľ na vek a potreby dieťaťa, ako aj na posledne známy matkou deklarovaný príjem otca, ktorý dosahoval v r. 2008 vo Veľkej Británii a to cca 500,- libier mesačne, keď pracoval ako pomocný robotník pri vykonávaní rôznych stavebných prác a rekonštrukcií. Pokiaľ matka žiadala vyššie výživné než bolo prisúdené, v tejto prevyšujúcej časti súd jej návrh zamietol.

Tretím výrokom súd vyčíslil otcovi dlžné výživné od 1.1.2012 do 31.7.2014, čo je spolu 31 mesiacov (12 mesiacov za r. 2012, 12 mesiacov za r. 2013 a 7 mesiacov za r. 2014) po 120,- eur mesačne a ich súčet činí 3 720,- eur. Na zaplatenie tohto dlžného výživného súd určil otcovi samostatnú lehotu do 3 mesiacov s tým, že bežné výživné má začať platiť od augusta 2014 až do doby, kým sa nezmenia pomery.

V prípade zmeny pomerov u rodičov alebo mal. dieťaťa Zákon o rodine umožňuje, aby došlo k zmene doterajšej súdnej úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu a to na základe nového súdneho rozhodnutia alebo rodičovskej dohody schválenej súdom v zmysle § 163 OSP. Na margo veci súd dodáva, že v prípade právoplatného rozhodnutia o rozvode manželstva a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k dieťaťu po rozvode, bude platiť úprava práv a povinností k dieťaťu podľa rozvodového rozsudku.

Podľa § 146 ods. 1, písm. a) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia na tomto súde ku Krajskému súdu Prešov v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Rozsudok odsudzujúci na plnenie výživného je predbežne vykonateľný, a to odo dňa jeho doručenia účastníkom.

V Poprade dňa 30. júla 2014

Mgr. Mária Pajerchinová, Dr., v.r. samosudca

Za správnosť vyhotovenia:

Ing. Ingrid Vajdíková